

การตรวจเอกสาร

การตอบสนองของพืชต่อการขาดน้ำ

1. การตอบสนองทางลักษณะวิทยา

1.1 การพัฒนาพื้นที่ใบ

พื้นที่ใบจัดเป็นส่วนที่สำคัญของพืชในการสร้างสารอาหารที่ได้จากการลังเคราะห์แสง ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ใบย่อมมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของพืช (Sivakumar and Shaw, 1978) การขาดน้ำเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ใบ โดยจะทำให้พื้นที่ใบลดลง เพื่อช่วยลดการสูญเสียน้ำจากการควบคายน้ำ ทำให้พืชสามารถอยู่รอดได้ในสภาพดังกล่าว ซึ่งจัดเป็นกลไกอย่างหนึ่งในการที่จะหลีกเลี่ยงต่อการขาดน้ำ (Pandey *et al.*, 1984c)

การขยายตัวของใบจะได้รับผลกระทบจากการขาดน้ำมากกว่ากระบวนการลังเคราะห์แสงและการหายใจ เช่น ในถัวเหลืองพบว่า การขยายตัวของใบจะถูกยับยั้งเมื่อค่าของ leaf water potential (LWP) ลดลงเหลือ -4 บาร์ แต่กระบวนการลังเคราะห์แสงจะถูกยับยั้งเมื่อค่า LWP ลดลงถึง -16 บาร์ นอกจากนี้ในพืชแต่ละชนิดยังมีอัตราการขยายตัวของใบที่แตกต่างกัน เช่น เมื่อค่า LWP ลดลงถึง -4 บาร์ อัตราการขยายตัวของใบจะลดลงทันที แต่ในถัวเหลืองและช้าวโพดยังคงดำเนินต่อไปในอัตราที่ลดลง (Boyer, 1970) เช่นเดียวกับรายงานของ Pandey *et al.* (1984c) ที่พบว่า อัตราการขยายตัวของพื้นที่ใบของถัวพุ่มและถัวเหลืองจะสูงกว่าถัวลิงและถัวเชีย Turk and Hall (1980b) พบว่า เมื่อถัวพุ่มขาดน้ำจะทำให้การพัฒนาพื้นที่ใบและมีจำนวนใบย่อยลดลง ตลอดจนมีผลทำให้พื้นที่ใบหักหมัดลดน้อยลงไป ซึ่งการลดลงของพื้นที่ใบจะมีผลทำให้ได้ผลผลิตที่ต่ำ (Summerfield *et al.*, 1976)

1.2 การร่วงหล่นของไข่

เมื่อพืชขาดน้ำจะมีการปรับตัวเพื่อการอยู่รอด โดยการลดพื้นที่ใบลง เพื่อลดการสูญเสียน้ำ โดยการเร่งอัตราการร่วงหล่นของไข่แก่(Begg, 1980) ซึ่งเป็นกลไกอย่างหนึ่งของพืชในการหลีกเลี่ยงต่อการขาดน้ำ(Turk and Hall, 1980b) และก่อนที่ใบแก่จะร่วงพืชจะมีการถ่ายเทสารอาหารบางส่วนออกจากใบเข้าสู่เมล็ด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของพืชในสภาพที่เกิดการขาดน้ำ(Hall et al., 1979) Pandey et al. (1984c) รายงานว่า การร่วงหล่นของไข่เนื่องจากการขาดน้ำในพืชตระกูลถั่วส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในระยะหลังออกดอก ซึ่งจะมีผลทำให้มีน้ำที่ใบลดลง และ Senthong et al. (1986) พบว่า สายพันธุ์ถั่วเหลืองที่มีการร่วงหล่นของไข่มากในระยะสร้างฝัก($R_5 - R_6$) จะทำให้ได้ผลผลิตและมีน้ำหนักแห้งที่ต่ำกว่าสายพันธุ์อื่นๆ

1.3 การเจริญและแพร่กระจายของราศ

พืชจะมีการปรับตัวต่อสภาพของการขาดน้ำ โดยการเพิ่มความหนาแน่นของราศและความลึกของราศ(Oppenheimer, 1960) ในถั่วเหลืองพบว่า เมื่อขาดน้ำราศจะมีการเจริญในระดับหน้าดินน้อยมากแต่จะมีการเพิ่มการขยายตัวอย่างรวดเร็วลงสู่ระดับลึก ซึ่งเป็นชั้นที่มีความชื้นในดินอยู่เพียงพอสำหรับการเจริญเติบโต(Garay and Wilhelm, 1983; Mayaki et al., 1976) Hoogenboom et al. (1987) รายงานว่า ในช่วงการขาดน้ำราศของถั่วเหลืองจะมีอัตราการเจริญสูง โดยเฉพาะในช่วงระยะออกดอก(R_1) และระยะสร้างฝัก (R_4) และจะหยุดลงเมื่อถึงระยะสะสมน้ำหนักเมล็ด(R_5) และในช่วงดังกล่าวจะมีการส่งสารอาหารส่วนใหญ่ที่ได้จากการลังเคราท์ลงเข้าสู่ราศ เพื่อใช้ในการสร้างราศใหม่ Pandey et al. (1984c) รายงานว่า ถั่วลิสงสามารถปรับตัวในสภาพที่ขาดน้ำได้ดีกว่าถั่วเหลือง ถั่วเชียวน และถั่วฟูม เนื่องจากถั่วลิสงมีการเจริญเติบโตทางลำต้นลดลง แต่จะมีการเพิ่มความหนาแน่นของราศและความลึกของราศ เพื่อสามารถที่จะใช้ความชื้นในดินที่มีอยู่ในระดับลึกได้ และ Lawn(1982) ได้รายงานไว้ว่า ถั่วเหลือง

สามารถใช้น้ำที่มีอยู่ในดินระดับลึกได้ดีกว่าพืชพวง Vigna spp. เมื่อเกิดการขาดน้ำเนื่องจากถัวเหลืองมีระบบระบายน้ำที่ลึก ทำให้สามารถใช้น้ำในดินได้ดีกว่า Huck et al. (1986) รายงานว่า การขาดน้ำจะมีผลทำให้ชื้มน้ำหนักแห้งและได้ผลผลิตน้อยลง แต่การเจริญของรากจะเพิ่มขึ้น (Schulze et al., 1983) ซึ่งในสภาพดังกล่าวแม้ว่าพืชจะสามารถใช้น้ำในดินได้ดีโดยการเพิ่มการเจริญของราก ทำให้สามารถรักษาระดับอัตราการสร้างสารอาหารไว้ได้ แต่สารอาหารที่ถูกสร้างขึ้นมาส่วนหนึ่งจะถูกกลบไปสร้างรากขึ้นมาใหม่ ทำให้การเจริญเติบโตของพืชในส่วนบนดินลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพที่ได้รับน้ำอย่างเพียงพอ (Turner, 1986)

2. การตอบสนองทางสรีรวิทยา

2.1 อุณหภูมิพิ่มใน

อุณหภูมิของต้นพืชเป็นต้นที่บ่งบอกถึงความแตกต่างของระดับน้ำที่มีอยู่ (Tanner, 1963) Ehrler (1973), Idso et al. (1977) และ Jackson et al. (1977) ได้ใช้ความแตกต่างของอุณหภูมิในและอากาศในการจัดการเกี่ยวกับตารางกำหนดการให้น้ำแก่ผ้าย Blum et al. (1982) รายงานว่า ค่า LWP กับอุณหภูมิพิ่มในในช้าวลาดีมีความลับพันธ์กัน ถ้าหากอุณหภูมิของพืมไปมากสูงขึ้นจะทำให้ค่าของ LWP ลดลง (Ehrler et al., 1978) Pandey et al. (1984b) รายงานว่า อุณหภูมิพิ่มในของพืชตระกูลถัวจะสูงขึ้น ในขณะที่ค่าของ LWP ลดลง และถ้าหากมีการขาดน้ำตัวยแล้วจะมีผลทำให้ LWP มีค่าลดต่ำลงไปอีก นอกจากนี้ยังทำให้ความแตกต่างของอุณหภูมิพิ่มในกับอากาศมีมากขึ้นด้วย Ranjan et al. (1987) พบว่า อุณหภูมิพิ่มในเป็นต้นที่ในการบ่งบอกสภาพของการขาดน้ำในถัว เช่นเดียวกับ Pandey et al. (1984b) ที่ได้รายงานว่า ความแตกต่างของอุณหภูมิพิ่มในในพืชตระกูลถัวสามารถใช้เป็นต้นที่ในการบ่งบอกความสามารถในการทนแล้งและการสร้างผลผลิตได้ Senthong et al. (1986) รายงานว่า ถัวเหลืองพันธุ์ ส.2 สามารถที่

จะรักษาระดับอุณหภูมิของผู้สูงในที่ต่ำ ในสภาพที่ขาดน้ำได้ดีกว่าพันธุ์อื่นๆ จึงได้รับผลกระทบจากการขาดน้ำมากกว่า

การวิเคราะห์การเจริญเติบโต

สารลังเคราะห์เป็นผลผลิตที่ฟืชสร้างขึ้นมาจากการกระบวนการลังเคราะห์แสง ซึ่งจะถูกนำไปใช้สำหรับการเจริญเติบโตและสร้างอวัยวะต่างๆ เช่น ลำต้น ใบ และบางส่วนจะถูกเก็บไว้และเคลื่อนย้ายเข้าสู่เมล็ด (Yoshida, 1972) การวิเคราะห์การเจริญเติบโต เป็นวิธีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตที่วัดในรูปของน้ำหนักแห้งและพื้นที่ใบที่ได้จาก การลุ่มเก็บตัวอย่างพืชในทุกๆ ระยะการเจริญเติบโต (Gardner *et al.*, 1985) ค่าที่นิยมใช้เพื่อวัดหากการตอบสนองของพืชต่อการขาดน้ำ คือ crop growth rate(CGR), leaf area index(LAI), leaf area duration(LAD) และ specific leaf weight(SLW) (Pandey *et al.*, 1984c)

CGR เป็นตัวชี้นับบอกอัตราของการสะสมน้ำหนักแห้งของพืชต่อพื้นที่ตันต่อหนึ่งหน่วยเวลา Pandey *et al.* (1984c) พบว่า ถ้าพืชมีความสามารถในการลอก枝 ก็จะมีค่า CGR สูงกว่าถ้าไม่สามารถลอก枝ได้ เนื่องจากต้องเสียพลังงานในการลอก枝 แต่ถ้าไม่สามารถลอก枝ได้ ก็จะมีค่า CGR ต่ำกว่าถ้าสามารถลอก枝ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Senthong *et al.* (1986) ที่ได้รายงานว่า พันธุ์ถั่วเหลืองที่มีค่าของ CGR สูงจะมีแนวโน้มที่จะให้ผลผลิตสูงและมีประสิทธิภาพในการถ่ายเทสารอาหารเข้าสู่เมล็ดในอัตราที่มากกว่า

LAI เป็นสัดส่วนของพื้นที่ใบต่อหน่วยพื้นที่ดิน ซึ่งเป็นตัวชี้นับบอกถึงขนาดของแหล่งสร้างสารอาหารที่จะต้องใช้สำหรับการลังน้ำหนักแห้งของพืช โดยทั่วไปค่า LAI จะเพิ่มขึ้นตามระยะการเจริญเติบโตของพืชจนกระทั่งเข้าสู่ระยะการเจริญพันธุ์จะมีค่าสูงสุดและจะเริ่มลดลง เมื่อเข้าสู่ระยะสุกแก่ Wien *et al.* (1979) พบว่า ค่า LAI

ของถั่วเหลืองและถั่วฟู่มในสภาพชากัดน้ำจะต่ำกว่าสภาพที่ได้รับน้ำอย่างเพียงพอ Pandey *et al.* (1984c) รายงานว่า ค่า LAI ของพืชตระกูลถั่ว 4 ชนิดจะลดลง เมื่อขาดน้ำมากขึ้น และถั่วฟู่มจะมีค่าของ LAI สูงกว่าถั่วชนิดอื่นๆ ในทุกระดับของการให้น้ำ

LAD เป็นดัชนีบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่าง LAI กับช่วงเวลา โดยช่วงเวลาหนึ่งในระหว่างการเจริญของพืช Pandey *et al.* (1984c) รายงานว่า ถ้าลิสลงมีค่า LAD สูงสุดในทุกระดับของการให้น้ำ รองลงมาคือ ถั่วฟู่ม ถั่วเหลือง และถั่วเชียวย ความแตกต่างของค่า LAD มีสาเหตุเนื่องมาจากการร่วงของใบ พื้นที่ใบและช่วงอายุของพืช ในถั่วลิสลงมีค่า LAD สูงนั้นเป็นผลมาจากการร่วงหล่นของใบที่น้อยกว่า

SLW เป็นดัชนีบ่งบอกถึงความหนาของใบ ซึ่งจัดว่าเป็นกลไกในการปรับตัวของพืช ในสภาพการขาดน้ำ สามารถคำนวณได้จากน้ำหนักแห้งของใบต่อพื้นที่ใบกิโลกรัม โดยทั่วไปพืชประเภทล้มลุก จะมีค่าของ SLW ต่ำกว่าพืชในเขตทะเลราย (Fischer and Turner, 1978) Pandey *et al.* (1984c) พบว่า ค่าของ SLW จะสูงขึ้นเมื่อมีการขาดน้ำมากขึ้นในพืชตระกูลถั่ว สอดคล้องกับรายงานของ Turk and Hall (1980b) ที่พบว่า ค่าของ SLW ในถั่วฟู่มจะสูงขึ้นเมื่อขาดน้ำมากขึ้น

ปริมาณการใช้น้ำและประสิทธิภาพการใช้น้ำ

ประสิทธิภาพการใช้น้ำของพืชมีความสัมพันธ์กับผลผลิต และไม่มีความสัมพันธ์กับการทนแล้ง Gardner *et al.* (1985) รายงานว่า พืชหลายชนิดสามารถทนทานต่อความแห้งแล้งได้ แต่มีประสิทธิภาพของการใช้น้ำต่ำ ประสิทธิภาพการใช้น้ำจัดเป็นวัตถุประสงค์หลักของการปรับปรุงความสามารถในการปรับตัวของพืชในพื้นที่เขตภูเขาแห้งแล้ง ซึ่งสามารถที่จะเพิ่มประสิทธิภาพได้ โดยการพัฒนาระบบของรากเพื่อให้สามารถใช้น้ำในดินได้ดี (Hall *et al.*, 1979) การกำหนดให้พืชตระกูลถั่วขาดน้ำในระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น

(vegetative growth stage) นั้นจะทำให้มีการเจริญของรากเพิ่มมากขึ้น แต่เมื่อเข้าสู่ phase ที่ทำการตั้งรากในต่อเนื่องแล้วลง การเจริญเติบโตในระยะแรกไม่ได้ทำให้แข็งชันสักเท่าไร แต่การฟื้นตัวในระยะหลังจากขาดน้ำจะไม่ดีถ้าหากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย (Turk and Hall, 1980c) สำหรับความสามารถในการใช้น้ำของพืชแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน Pandey et al. (1984a) พบว่า ถั่วลิสงมีความสามารถในการใช้น้ำสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับถั่วพุ่ม ถั่วเหลืองและถั่วเชียวน Lawrence and Ahn (1985) รายงานว่า ถั่วเชียวนมีประสิทธิภาพของการใช้น้ำประมาณ 5 กก./ເຊັກຕາຣ໌/ມມ. Chiang and Hubbell (1978) พบว่า ถั่วเชียวนมีปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย 3.2 มม./ວັນ บุญมี (2526) พบว่า ถั่วเชียวนพันธุ์อุทก 1 มีปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย 5.4 มม./ວັນ โดยปริมาณการใช้น้ำจะเพิ่มมากขึ้นตามระยะของการเจริญเติบโต จนกระทั่งสูงสุดเมื่อถึงระยะลະສາມ น้ำหนักเมล็ด (7.53 มม./ວັນ) และปริมาณการใช้น้ำยังมีความสามารถล้มพันธุ์ในทางบวกกับดัชนีพื้นที่ใน ความสูง และน้ำหนักแห้งด้วย

ผลกระทบของการขาดน้ำต่อผลผลิตและองค์ประกอบของผลผลิต

การขาดน้ำเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและสร้างผลผลิตของพืช ซึ่งผลผลิตจะลดลงมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ ระดับความรุนแรง ความยาวนาน และช่วงเวลาการขาดน้ำ (Begg and Turner, 1976) พืชแต่ละชนิดจะมีการตอบสนองต่อการขาดน้ำที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะพืชตราชกุลถั่วที่มีการเจริญเติบโตแบบทดสอบและไม่ทดสอบ ซึ่งพบในถั่วเหลืองและถั่วพุ่ม (Pandey, 1985) ถั่วเชียวนเป็นพืชที่มีการตอบสนองต่อการขาดน้ำอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับถั่วลิสง ถั่วพุ่มและถั่วเหลือง (Pandey et al., 1984a) การขาดน้ำของถั่วเชียวนในระยะการเจริญเติบโตต่างๆ จะทำให้ผลผลิตลดลง 28-45% ซึ่งเป็นผลมาจากการลังเคราะห์แสงลดลง 79-99% (Chiang and

Hubbell, 1978) จากรายงานของนักวิทยาศาสตร์หลายท่านที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการขาดน้ำของถัวเชียวนะในระยะการเจริญเติบโตต่างๆนั้นยังให้ผลการศึกษาที่แตกต่างกัน โดย Sadasivam *et al.* (1988) รายงานว่า ถัวเชียวนะการตอบสนองต่อการขาดน้ำอย่างมากในช่วงระยะการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ ซึ่งทำให้ผลผลิตลดลงถึง 21.6% ส่วนในระยะสร้างฝักและในช่วงออกดอกผลผลิตจะลดลง 17.6% และ 1.3% ตามลำดับ การให้น้ำในระยะการเจริญเติบโตทางลำต้นจะทำให้ได้ผลผลิตสูง เนื่องจากถัวเชียวนะสามารถสร้างน้ำหนักแห้งได้มากและลับกลบให้มีการสร้างสารอาหารเพิ่มขึ้น ซึ่งสารอาหารดังกล่าวจะถูกส่งไปยังส่วนของเมล็ดทำให้เมล็ดมีการสะสมสารอาหารเพิ่มมากขึ้น (Chiang and Hubbell, 1978)

การขาดน้ำของพืชตระกูลถัวในระยะออกดอกและสร้างเมล็ด จัดว่าเป็นช่วงวิกฤตที่มีผลกระทบต่อการสร้างผลผลิตมากที่สุด ซึ่งพบในถัวเหลือง (Sionit and Kramer, 1977) ถัวลิง (Rao *et al.*, 1985) ถัวฟูม (Shouse *et al.*, 1981) และถัวเชียวนะ (del Rosario and Faustino, 1985) จากรายงานของ del Rosario and Faustino (1985) พบว่า การขาดน้ำของถัวเชียวนะในระยะออกดอก จะทำให้น้ำหนักเมล็ดลดลง 50% และน้ำหนักฝักแห้งลดลง 43% และมีจำนวนดอกตอต้นลดลงอย่างรวดเร็ว Pannu and Singh (1988) รายงานว่า การขาดน้ำของถัวเชียวนะในช่วงระยะออกดอกชุดแรกจะได้รับผลกระทบมากกว่าการขาดน้ำในระยะออกดอกชุดที่สอง Senthong and Pandey (1989) รายงานว่า ผลผลิตของถัวเชียวนะลดลงถึง 43% เมื่อขาดน้ำในระยะการเจริญพันธุ์ Agrawal *et al.* (1976) พบว่า การให้น้ำ 2 ครั้งในระยะออกดอกและสร้างเมล็ดของถัวเชียวนะ จะทำให้ได้ผลผลิตสูงกว่าการให้น้ำ 1 ครั้งในระยะออกดอกและระยะการสร้างเมล็ดประมาณ 16 และ 33% ตามลำดับ และการให้น้ำแก่ถัวเชียวนะหลังจากขาดน้ำในระยะออกดอกแล้วไม่สามารถชดเชยผลผลิตที่สูญเสียไปได้ (Pannu and Singh, 1988)

องค์ประกอบผลผลิตได้รับผลกระทบจากการขาดน้ำ เช่นกัน ทั้งนี้จะรุนแรงมากน้อยขึ้นอยู่กับช่วงเวลาการขาด โดยเฉพาะในระยะเจวีพันธุ์ และจำนวนผู้คนในการตอบสนองต่อการขาดน้ำมากที่สุด (Pandey *et al.*, 1984a) Pandey *et al.* (1988) รายงานว่า ถ้าหากถ้วนเชี่ยวชาดน้ำจะทำให้จำนวนผู้กลดลงมากที่สุด รองลงมาคือ จำนวนเมล็ดต่อผัก ส่วนน้ำหนักเมล็ดได้รับผลกระทบน้อยมาก เช่นเดียวกับ Pannu and Singh (1988) รายงานว่า จำนวนผู้ต่อตันของถ้วนเชี่ยวได้รับผลกระทบจากการขาดน้ำมากที่สุด รองลงมาคือ ขนาดเมล็ดและจำนวนเมล็ดต่อผัก และ Chiang and Hubbell (1978) พบว่า การให้น้ำจะมีผลกระทบต่อจำนวนผู้ต่อตันและจำนวนเมล็ดต่อผัก แต่น้ำหนัก 100 เมล็ดได้รับผลกระทบน้อยมาก

Line source sprinkler system

ในการศึกษาเกี่ยวกับการให้น้ำแก่พืช ส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมระดับความชื้นในดิน เนื่องจากความชื้นในดินมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการเคลื่อนที่จากที่มีความชื้นสูงไปยังที่มีความชื้นต่ำจนกระทั่งเกิดสภาวะสมดุลชื้น ดังนั้นจึงมีการแก้นปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างแนวป้องกันการซึมของน้ำในดินชื้น แต่จะดังกล่าวมีการลงทุนสูงและใช้พื้นที่ขนาดใหญ่เกินไป Bauder *et al.* (1975) ได้ใช้วิธีให้น้ำระบบหัวหยดมาใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการให้น้ำ ซึ่งระบบดังกล่าวมีข้อดีในด้านการควบคุมระดับความชื้นในดิน แต่มีข้อเสียคือลงทุนสูงและติดตั้งยากต้องอาศัยผู้ช่างนาญโดยเฉพาะ และหลังการติดตั้งมักประสบปัญหาการอุดตันของหัวจ่ายน้ำ Hanks *et al.* (1976) ได้ใช้ระบบการให้น้ำต่างระดับเป็นครั้งแรกโดยการวางท่อสปริงเกอร์ในแนวกลางแปลง ซึ่งระบบนี้มีข้อได้เปรียบในด้านความสะดวกในการติดตั้ง ใช้พื้นที่น้อย และลดปัญหาการควบคุมระดับความชื้น แต่ระบบแม่ข่ายควรระวังคือ ในการให้น้ำต้องให้ในเวลาที่มีลมสงบและระดับการให้น้ำภายใน

แปลงเดียวกันจะต้องมีความถี่ในการให้เหมือนกัน และต่อมา Hanks *et al.* (1980) ได้เสนอแผนผังและแผนการทดลองสำหรับ Line source sprinkler สำหรับระบบการให้น้ำแบบนี้ได้มีผู้นำมาใช้กันอย่างกว้างขวาง ในการศึกษาเกี่ยวกับการตอบสนองต่อการขาดน้ำของพืช เช่น ในถั่วพุ่ม (Turk *et al.*, 1980, Turk and Hall, 1980a, 1980b; 1980c), ข้าวฟ่าง (O'Neill *et al.*, 1980), ถั่วใช้เมล็ด(ถั่วลิสง, ถั่วพุ่ม, ถั่วเหลือง และถั่วเชียรา) (Pandey *et al.* 1984a, 1984b; 1984c) และถั่วเชียรา (del Rosario and Faustino, 1985) นอกจากนี้ได้มีการศึกษาการตอบสนองต่อการขาดน้ำในระยะการเจริญพันธุ์ในถั่วเหลือง (Senthong *et al.*, 1986) และในถั่วใช้เมล็ด (Senthong and Pandey, 1989)